

Koszorúk és mécsesek a mártír komáromi emléktáblájánál
(Fotó: Szalai Erika/Felvidék.ma)

Esterházy János nevével először Fábry Zoltán leveleinek egyikében találkoztam. Az 1958. március 18-án kelt levélben ez állt: „...Megint egy szörnyű hír kavart fel: Esterházy János meghalt a börtönében; a „védencem” volt, és hiába volt. Mintha én is bűnös lennék a halálában.” Akkoriban, 1972-ben, nem is sejtettem, ki lehetett az a fontos személy, akinek halála megrendítette Fábryt. A rendszerváltás körüli időkből aztán hallottam már a vértanú grófról, 2007-ben pedig, a CSEMADOK Itthon című kulturális havilapjában az elsők között tártunk a nyilvánosság elé írásokat életéről és drámai sorsáról.

És ahogyan teltek-múltak az évek, úgy szaporodtak az Esterházyt bemutató könyvek – Molnár Imrének hála lengyel, szlovák és angol nyelven is. Táblákat állítottak és szobrokat emeltek a mindnyájunkért áldozatot vállaló grófra emlékezve; tiszteletére koszorúztak, s egyre-másra szerveztek – a Kárpát-hazában is – előadóesteket, sorsát és páratlan helytállását feltárva. És elkezdődött boldoggá avatásának folyamata Lengyelországban.

Megállapítható, hogy Esterházy János neve mára a köztudatba került, ráadásul ez az esztendő két rendkívüli – váratlan – eseménnyel ajándékozott meg mindnyájunkat. Elsőként a szlovák Dagmar Babčanová írta le a POSTOJ (Hozzáállás) című internetes folyóiratban, hogy Esterházy Jánost ártatlanul vádolták meg, mert nem volt bűnös, hiszen bizonyíthatóan példásan tisztességes politikus volt. Dagmar Babčanová kiállása annál értékeesebb, hogy egy időben ő volt a Szlovák Köztársaság nagykövete a Szentszéknél.

Nem sokkal e vallomásnak is nevezhető megnyilatkozás után Karel Schwarzenberg korábbi cseh külügyminiszter tanúságtétele is ilyen tartalmat hordozott a prágai Esterházy-emlékkonferencián!

Mi történt? – kérdezhetjük 2017 márciusában, a mártír gróf halálának hatvanadik évfordulóján. Mi történik már most, amikor az esztendő legnagyobb eseményére még fél esztendeig várunk kell? Arra tudnillik, hogy a Zoborán, Alsóbodokon Esterházy-emlékhely nyíljon?

Valószínűleg az történik, mindnyájunk szeme láttára, ami Jézus óta törvény a Földön: a szeretetből fakadó, az igazságért hozott áldozat mindig győzedelmeskedik. Már nem csak egyre több magyar és lengyel, már néhány szlovák és cseh ember is felismerte: Esterházy János áldozata értük is történt.

Esterházy János élete ihletforrása lehet a szlovák és a magyar, szívből jövő jószomszédiság alapjainak lerakásához, sőt: ösztönzően hathat a népek közötti megbékélés folyamatában, a világ bármely térségében.

A közölünk való Esterházy János Jézus hűséges tanítványa volt; végigjárta a keresztutat, s most ismét itt van velünk, hogy erőt adjon mindnyájunknak.

Batta György

(felvidek.ma)